

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJOS EGZAMINAS I ETAPAS

Teisinį išsilavinimą turintiems piliečiams

1. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Kokią teisinę galią turi Konstitucijos preambulė?:

- A Konstitucijos galią;
- B jos galia mažesnė negu Konstitucijos;
- C neturi jokios teisinės galios, nes joje įtvirtinti bendro pobūdžio teiginiai, neturintys norminio krūvio;
- D įstatymo galią.

2. PAŽYMĖKITE NETEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Konstitucijos nuostata, kad svarbiausi Valstybės ir Tautos gyvenimo klausimai sprendžiami referendumu, reiškia, jog Tauta referendumu gali nustatyti:

- A gyventojų mokamų mokesčių į valstybės biudžetą dydį;
- B priimti įstatymą, numatantį Lietuvos administracinį – teritorinį suskirstymą;
- C priimti konstitucinį įstatymą, numatantį žemės pardavimą užsienio subjektams;
- D priimti įstatymą, numatantį privalomos karo tarnybos Lietuvos kariuomenėje trukmę.

3. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Konstitucijos nuostata „suverenitetas priklauso Tautai“ reiškia:

- A Tauta referendumu gali pakeisti bet kokią Konstitucijos nuostatą taip, kaip ji to nori;
- B Tauta referendumu gali pakeisti ne visas Konstitucijos nuostatas, o tik tas, kurios nurodytos Konstitucijoje;
- C Tauta referendumu negali pakeisti Konstitucijos nuostatos, kad Lietuva yra demokratinė valstybė;
- D Tauta referendumu gali pakeisti Konstituciją ir nustatyti, kad už ypač sunkius tyčinius nusikaltimus gali būti taikoma mirties bausmė.

4. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Konstitucijos 5 straipsnio nuostata „valdžios galias riboja Konstitucija“ reiškia:

- A jeigu tam tikri įgaliojimai Konstitucijoje yra priskirti atitinkamai valstybės valdžios institucijai, įstatymu galima nustatyti, kad juos vykdant dalyvauja ir kitos valstybės valdžios institucijos, jeigu tai padaro valstybės valdymą efektyvesniu;
- B jeigu tam tikri įgaliojimai Konstitucijoje yra priskirti atitinkamai valstybės valdžios institucijai, Seimas konstituciniu įstatymu gali nustatyti, kad juos vykdant dalyvauja ir kitos valstybės valdžios institucijos, jeigu tai valstybės valdymą padarytų efektyvesniu;
- C jeigu tam tikri įgaliojimai Konstitucijoje yra priskirti atitinkamai valstybės valdžios institucijai, Seimas konstituciniu įstatymu gali juos perskirstyti kitoms valstybės institucijoms, jeigu tai valstybės valdymą padarytų efektyvesniu;
- D jeigu tam tikri įgaliojimai Konstitucijoje yra priskirti atitinkamai valstybės valdžios institucijai, jų negalima atsisakyti, negalima perduoti jokiai kitai valstybės valdžios institucijai, jokia kita valstybės valdžios institucija jų negali perimti, jų negalima apriboti įstatymu.

5. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Ministrus skiria ir atleidžia:

- A Respublikos Prezidentas savo nuožiūra;
- B Respublikos Prezidentas Seimo pritarimu;
- C Respublikos Prezidentas Ministro Pirmininko teikimu;
- D Seimas Respublikos Prezidento teikimu.

6. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Ministrą laikinai gali pavaduoti:

- A jo paskirtas viceministras;
- B Respublikos Prezidento paskirtas kitas ministras;
- C Ministro Pirmininko paskirtas kitas ministras;
- D Ministro Pirmininko paskirtas kitas ministras, prieš tai jo kandidatūrą suderinus su Respublikos Prezidentu.

7. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Konstituciniai įstatymai priimami, jeigu:

- A už juos balsavo dauguma Seimo narių, dalyvavusių Seimo posėdyje;
- B už juos balsavo dauguma Seimo narių, dalyvavusių Seimo posėdyje, bet ne mažiau kaip 1/3 visų Seimo narių;
- C už juos balsavo ne mažiau kaip 3/5 visų Seimo narių;
- D už juos balsavo daugiau kaip pusė visų Seimo narių.

8. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Kokiu teisės aktu keičiama Konstitucija?

- A konstituciniu įstatymu dėl Konstitucijos keitimo;
- B įstatymu dėl Konstitucijos keitimo;
- C Seimo nutarimu dėl Konstitucijos keitimo;
- D Respublikos Prezidento dekretu dėl Konstitucijos keitimo.

9. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Kokią teisinę galią turi „Įstatymas dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos įsigaliojimo tvarkos“?:

- A Konstitucijos galią;
- B konstitucinio įstatymo galią;
- C įstatymo galią;
- D organinio įstatymo galią.

10. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Valstybės biudžeto įstatymo pakeitimo projektą Seimui gali teikti:

- A Respublikos Prezidentas;
- B ne mažesnė kaip 1/5 Seimo narių grupė;
- C Vyriausybė;
- D Seimo Finansų ir biudžeto komitetas.

11. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Pagal Konstituciją baudas už mokesčių įstatymų pažeidimus nustato:

- A Seimas nutarimu dėl mokesčio įstatymo įgyvendinimo;
- B Vyriausybė nutarimu, jeigu tai padaryti jai įstatymu paveda Seimas;
- C finansų ministras įsakymu, jeigu tai padaryti jam įstatymu paveda Seimas;

D Seimas įstatymu.

12. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Vyriausybė gauna įgaliojimus veikti, kai:

- A Respublikos Prezidentas patvirtina Vyriausybės sudėtį;
- B Respublikos Prezidento patvirtintai Vyriausybės sudėčiai pritaria Seimas;
- C Seimas pritaria Vyriausybės programai;
- D Seimas priima nutarimą dėl pasitikėjimo Vyriausybe.

13. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Ministras privalo atsistatydinti, kai:

- A nepasitikėjimą juo pareiškia Respublikos Prezidentas;
- B nepasitikėjimą juo pareiškia Vyriausybė;
- C Konstitucinis Teismas konstatuoja, kad jis toliau negali eiti ministro pareigų;
- D Seimas daugiau kaip pusės visų Seimo narių dauguma pareiškia nepasitikėjimą ministru.

14. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Įstatymo numatytos specialios teisėjų institucijos patarimas Respublikos Prezidentui neskirti asmens apylinkės teismo teisėju reiškia, kad:

- A įstatymo numatytos specialios teisėjų institucijos patarimas Respublikos Prezidentui yra rekomendacinio pobūdžio ir Respublikos Prezidento nesaisto, nes pagal Konstituciją apylinkės teismo teisėjus skiria Respublikos Prezidentas. Respublikos Prezidentas gali spręsti, ar tokį asmenį paskirti apylinkės teismo teisėju, ar nepaskirti;
- B Respublikos Prezidentas, nors ir būdamas įsitikinęs, kad jo pasirinktas asmuo yra tinkamas būti apylinkės teisėju, negali tokio asmens paskirti apylinkės teismo teisėju;
- C Respublikos Prezidentas gali nepaisyti šio patarimo ir, būdamas įsitikinęs, kad jo pasirinktas asmuo yra tinkamas būti apylinkės teismo teisėju, gali tokį asmenį paskirti apylinkės teismo teisėju;
- D dėl šio asmens paskyrimo apylinkės teismo teisėju Respublikos Prezidentas niekada ateityje negalės kreiptis į specialią įstatymo numatytą teisėjų instituciją prašydamas patarimo dėl jo skyrimo apylinkės teismo teisėju.

15. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Kokie Seimo komitetų pavadinimai nurodyti Konstitucijoje?

- A Finansų ir biudžeto;
- B Nacionalinio saugumo ir gynybos.
- C Europos reikalų ir Užsienio reikalų;
- D Konstitucijoje Seimo komitetų pavadinimai nėra nurodyti, juos numato Seimo statutas.

16. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas teikia išvadą:

- A ar vykdant referendumą nebuvo pažeistas referendumo įstatymas;
- B ar nebuvo pažeistas rinkimų įstatymas per savivaldybių tarybų rinkimus;
- C ar Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys neprieštarauja Konstitucijai;
- D ar Ministro Pirmininko sveikatos būklė leidžia jam ir toliau eiti pareigas.

17. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Išrinkus Respublikos Prezidentą, Vyriausybė jam gražina savo įgaliojimus. Pagal Konstitucijos 84 straipsnio 8 punktą Vyriausybei gražinus įgaliojimus, Respublikos Prezidentas ne vėliau kaip per 15 dienų teikia Seimui svarstyti Ministro Pirmininko kandidatūrą. Respublikos Prezidentas:

- A gali savo nuožiūra pasirinkti Ministro Pirmininko kandidatūrą ir ją teikti Seimui, tačiau tik tokią kandidatūrą, kuri būtų priimtina Seimo daugumai;
- B negali rinktis, kokią Ministro Pirmininko kandidatūrą teikti. Turi teikti Seimui tik įgaliojimus gražinusios Vyriausybės Ministro Pirmininko kandidatūrą;
- C gali teikti Seimui tik tokią Ministro Pirmininko kandidatūrą, kuriai iš anksto pritaria Seimo Pirmininkas;
- D gali teikti Seimui tik tokio asmens kandidatūrą, kuris yra Lietuvos Respublikos pilietis, ne jaunesnis negu 40 metų, nuolat gyvena Lietuvoje ne mažiau kaip trejus pastaruosius metus ir turi aukštąjį išsilavinimą.

18. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Konstitucijoje nustatyta, kad Respublikos Prezidentas skiria ir atšaukia Lietuvos Respublikos diplomatinčius atstovus užsienio valstybėse:

- A Seimo Pirmininko teikimu;
- B savo nuožiūra, nes Konstitucija nenumato, kad yra būtinas kokios nors valstybės institucijos ar valstybės pareigūno teikimas;
- C Vyriausybės teikimu;
- D užsienio reikalų ministro teikimu.

19. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Jeigu Konstitucinis Teismas nutaria, kad įstatymas prieštarauja Konstitucijai, Seimas:

- A daugiau kaip pusės visų Seimo narių balsų dauguma gali iš naujo priimti tokį patį įstatymą;
- B ne mažiau kaip 2/3 visų Seimo narių balsų dauguma gali priimti įstatymą, kuriame konstatuojama, kad Konstitucinis Teismas suklydo, todėl įstatymas, kurį Konstitucinis Teismas pripažino prieštarujančiu Konstitucijai, lieka galioti ir yra toliau taikomas;
- C gali nutarti, kad įstatymas, kurį Konstitucinis Teismas pripažino prieštarujančiu Konstitucijai, taikomas tol, kol Seimas nepriims atitinkamo naujo įstatymo, bet ne ilgiau kaip vienerius metus;
- D tokį įstatymą turi pripažinti netekusiu galios.

20. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Pasibaigus apylinkės teismo teisėjo įgaliojimų laikui, jo įgaliojimai:

- A nutrūksta ir negali būti pratęsti;
- B Respublikos Prezidento dekretu gali būti pratęsti tol, kol į jo vietą bus paskirtas kitas teisėjas;
- C gavus įstatymo numatytos specialios teisėjų institucijos patarimą gali būti pratęsti Respublikos Prezidento dekretu tol, kol teisėjas baigs nagrinėti tas bylas, kurias pradėjo nagrinėti, kai jo įgaliojimų laikas dar nebuvo pasibaigęs;
- D gali būti pratęsti Respublikos Prezidento dekretu, bet ne ilgesniam kaip penkerių metų laikotarpiui.

21. PAŽYMĖKITE NETEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Apkaltos proceso tvarka iš pareigų galima pašalinti:

- A Aukščiausiojo Teismo teisėją;
- B Konstitucinio Teismo teisėją;

- C generalinį prokurorą;
- D Apeliacinio teismo teisėją.

22. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Kokiu atveju pagal Konstituciją gali būti laikinai apribotos kai kurios žmogaus teisės?

- A sunkios ekonominės ir finansinės krizės atveju;
- B visą valstybę apėmusios stichinės nelaimės atveju;
- C tik įvedus karo ar nepaprastąją padėtį;
- D kilus riaušėms ir masiniams neramumams.

23. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Seimas įstatymu panaikino 3 ministerijas, jų funkcijas perdavė vykdyti kitoms ministerijoms. Tai padaręs Seimas:

- A gali priimti įstatymą ir juo pavesti Vyriausybei panaikintoms ministerijoms atitinkamų metų valstybės biudžeto įstatyme numatytus asignavimus perskirstyti toms ministerijoms, kurioms buvo perduotos panaikintų ministerijų funkcijos;
- B gali Seimo nutarimu panaikintoms ministerijoms atitinkamų metų valstybės biudžeto įstatyme numatytus asignavimus perskirstyti toms ministerijoms, kurioms buvo perduotos panaikintų ministerijų funkcijos;
- C turi priimti atitinkamų metų valstybės biudžeto įstatymo pakeitimo įstatymą ir juo perskirstyti ministerijoms skirtus asignavimus;
- D gali priimti įstatymą ir juo pavesti Finansų ministerijai panaikintoms ministerijoms atitinkamų metų valstybės biudžeto įstatyme numatytus asignavimus perskirstyti toms ministerijoms, kurioms buvo perduotos panaikintų ministerijų funkcijos.

24. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Kokiu teisės aktu galima panaikinti Konstitucijos 18 straipsnio nuostatą, kad žmogaus teisės ir laisvės yra prigimtinės?

- A Seimo priimtu konstituciniu įstatymu dėl Konstitucijos keitimo;
- B Tautos referendumu priimtu konstituciniu įstatymu dėl Konstitucijos keitimo;
- C Tautos referendumu priimtu įstatymu dėl Konstitucijos keitimo;
- D šios nuostatos negalima panaikinti jokių teisės aktu, nes Konstitucija draudžia panaikinti šią nuostatą.

25. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Koks iš nurodytų teisės aktų nėra Konstitucijos sudedamoji dalis?

- A 1991 m. vasario 11 d. Konstitucinis įstatymas „Dėl Lietuvos valstybės“;
- B 2004 m. liepos 13 d. Konstitucinis aktas „Dėl Lietuvos Respublikos narystės Europos Sąjungoje“;
- C 1992 m. spalio 25 d. įstatymas „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos įsigaliojimo tvarkos“;
- D Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo Konstitucinis įstatymas, priimtas 1996 m. birželio 29 d.

26. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Nepaprastąją padėtį Lietuvos Respublikos teritorijoje gali įvesti:

- A Vyriausybė;
- B Seimas;

- C Ministras Pirmininkas;
- D vidaus reikalų ministras, jeigu valstybėje kyla masiniai neramumai ir riaušės.

27. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Konstitucijoje įtvirtinta, jog Lietuvos Respublikos Vyriausybė atsako Seimui už bendrą Vyriausybės veiklą:

- A subsidiariai;
- B solidariai;
- C individualiai;
- D kolegialiai.

28. PAŽYMĖKITE NETEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Už valstybės ginkluotųjų pajėgų tvarkymą ir vadovavimą joms Seimui yra atsakingas:

- A kariuomenės vadas;
- B krašto apsaugos ministras;
- C Vyriausybė;
- D vyriausiasis valstybės ginkluotųjų pajėgų vadas.

29. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Kokiu teisės aktu yra keičiamas Seimo statutas, kuris turi įstatymo galią?

- A konstituciniu įstatymu;
- B įstatymu;
- C Seimo statutu;
- D Seimo nutarimu.

30. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Jeigu Respublikos Prezidento rinkimuose pirmą kartą balsuojant dalyvavo mažiau kaip pusė visų rinkėjų, išrinktu laikomas tas kandidatas, kuris gavo:

- A daugiausia, bet ne mažiau kaip 1/3 visų rinkėjų balsų;
- B daugiausia, bet ne mažiau kaip 1/3 visų rinkimuose dalyvavusių rinkėjų balsų;
- C daugiausia, bet ne mažiau kaip 1/5 visų rinkėjų balsų;
- D daugiausia, bet ne mažiau kaip 1/4 visų rinkimuose dalyvavusių rinkėjų balsų.

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJOS EGZAMINAS

II etapas

Teisinį išsilavinimą turintiems arba jo siekiantiems asmenims

1. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

1992 m. spalio 25 d. referendumu priimtą Konstituciją pasirašė:

A Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas;

B Seimo Pirmininkas;

C Ministras Pirmininkas;

D Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas.

2. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Pirmalaikius Seimo rinkimus gali paskelbti:

A tik Seimas;

B tik Respublikos Prezidentas;

C Seimas, taip pat Respublikos Prezidentas;

D pirmalaikiai Seimo rinkimai negali būti skelbiami.

3. PAŽYMĖKITE NETEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Pagal Konstituciją Lietuvos Respublikos teismų (išskyrus Konstitucinio Teismo) teisėjai yra atleidžiami iš pareigų:

A kai teismas yra reorganizuojamas;

B savo noru;

C dėl sveikatos būklės;

D išrinkus į kitas pareigas arba jų sutikimu perkėlus į kitą darbą.

4. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Pagal Konstituciją Respublikos Prezidentu gali būti renkamas:

A Lietuvos pilietis, įgijęs pilietybę pagal *ius soli* principą;

B Lietuvos pilietis pagal kilmę;

C Lietuvos pilietis, įgijęs pilietybę natūralizacijos būdu;

D Lietuvos pilietis, įgijęs pilietybę optacijos būdu.

5. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Lietuvos valstybės sienos gali būti keičiamos tik Lietuvos Respublikos tarptautine sutartimi, kai ją ratifikuoja:

A pusė visų Seimo narių;

B 3/5 visų Seimo narių;

C 2/3 visų Seimo narių;

D 4/5 visų Seimo narių.

6. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Konstitucijoje nustatyta, kad Lietuvos bankas:

A priklauso Finansų ministerijai;

B priklauso Europos Sąjungos centriniam bankui ir yra jo padalinys;

C yra centrinis bankas Lietuvos Respublikoje, kuris nuosavybės teise priklauso Lietuvos valstybei;

D yra uždaroji akcinė bendrovė, kurios dauguma akcijų priklauso Lietuvos valstybei.

7. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Nuteistasis A. A. kreipėsi į Seimą, prašydamas jam suteikti malonę. Prašyme buvo nurodyta, kad per visą bausmės atlikimo laikotarpį jis nepadarė jokių nusižengimų, buvo tris kartus paskatintas. Be to, jo tėvų sveikatos būklė paskutiniu metu labai pablogėjo, ir jiems reikalinga priežiūra. Kas pagal Konstituciją teikia malonę nuteistiesiems?

A Respublikos Prezidentas;

B Seimas Žmogaus teisių komiteto teikimu;

C Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas;

D teisingumo ministras.

8. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Pagal Konstituciją Aukščiausiojo Teismo teisėjus, o iš jų – pirmininką, skiria ir atleidžia:

A Respublikos Prezidentas teisingumo ministro teikimu;

B Vyriausybė Aukščiausiojo Teismo pirmininko teikimu;

C teisingumo ministras Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pritarimu;

D Seimas Respublikos Prezidento teikimu.

9. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Pilietis A. A. kreipėsi su skundu į Seimo kontrolierių dėl Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėjo B. B. veiksmų, kuriame teigiama, kad teisėjas, nagrinėdamas bylą, piktnaudžiavo savo įgaliojimais. Pilietis A. A. prašė Seimo kontrolierių ištirti teisėjo B. B. piktnaudžiavimą. Ar Seimo kontrolierius turėjo įgaliojimus nagrinėti tokį skundą?

A Seimo kontrolierius, išnagrinėjęs skundą, turėjo perduoti bylą nagrinėti aukštesnės instancijos teismui;

B Seimo kontrolierius turėjo kreiptis į Teisėjų etikos ir drausmės komisiją su prašymu iškelti teisėjui drausmės bylą;

C Seimo kontrolierius negalėjo nagrinėti tokio skundo, nes pagal Konstituciją Seimo kontrolieriai netiria piliečių skundų dėl teisėjų piktnaudžiavimo ar biurokratizmo;

D Seimo kontrolierius turėjo gautą skundą perduoti Teisėjų garbės teismui.

10. PAŽYMĖKITE NETEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Pagal Konstituciją iš pareigų apkaltos proceso tvarka, esant Konstitucijoje nurodytiems pagrindams, galima pašalinti:

A Vyriausybės narį;

B Respublikos Prezidentą;

C Seimo narį;

D Konstitucinio Teismo pirmininką ir teisėją.

11. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Konstitucijos nuostatos, išskyrus tas, kurios keičiamos tik referendumu, gali būti keičiamos Seime, kuriame dėl jų balsuojama dukart, o tarp balsavimų:

A turi įsiterpti Seimo rinkimai;

B turi būti daroma ne mažesnė kaip dviejų mėnesių pertrauka;

C turi būti daroma ne mažesnė kaip trijų mėnesių pertrauka;

D turi įsiterpti Respublikos Prezidento rinkimai.

12. PAŽYMĖKITE NETEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Konstitucijoje nustatyta, kad įvedus karo ar nepaprastąją padėtį gali būti apribotos šios konstitucinės teisės:

A asmens, kaltinamo padarius nusikaltimą, teisė, kad jo būtų viešai ir teisingai išnagrinėtu nepriklausomas ir nešališkas teismas;

B žmogaus teisė į būsto neliečiamumą;

C piliečio teisė laisvai kilnotis ir pasirinkti gyvenamąją vietą, taip pat teisė laisvai išvykti iš Lietuvos;

D piliečių teisė rinktis be ginklo į taikius susirinkimus.

13. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Konstitucijoje nustatyta, kad aukštesniuose administraciniuose vienetuose įstatymo nustatyta tvarka valdymą organizuoja Vyriausybė. Tie aukštesnieji administraciniai vienetai Konstitucijoje:

A yra pavadinti rajonais;

B yra pavadinti savivaldybėmis;

C yra pavadinti apskritimis;

D nėra niekaip pavadinti.

14. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Po to, kai Konstitucija buvo priimta referendumu, kai kurias jos nuostatas buvo galima pakeisti palengvinta tvarka. Tai buvo galima padaryti:

A iki 1993 m. spalio 25 d.;

B iki 1995 m. spalio 25 d.;

C iki Lietuvos Respublikos priėmimo į NATO dienos;

D iki Lietuvos Respublikos priėmimo į Europos Sąjungą dienos.

15. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Kokiu teisės aktu keičiamas Seimo statutai, kuris, kaip nustatyta Konstitucijoje, turi įstatymo galią?

A įstatymu;

B konstituciniu įstatymu;

C Seimo nutarimu;

D Seimo statutu.

16. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Pagal Konstituciją teisėjas negali taikyti įstatymo, kuris prieštarauja Konstitucijai, o jei yra pagrindo manyti, kad įstatymas, kuris turėtų būti taikomas konkrečioje byloje, prieštarauja Konstitucijai, teisėjas:

A sustabdo bylos nagrinėjimą ir kreipiasi į Lietuvos Aukščiausiąjį Teismą, kad jis išaiškintų, ar galima taikyti tokį įstatymą;

B sustabdo bylos nagrinėjimą ir kreipiasi į Konstitucinį Teismą, kad būtų nuspręsta, ar įstatymas atitinka Konstituciją;

C pripažįsta tą įstatymą prieštaraujančiu Konstitucijai ir netaikytinu toje byloje;

D netaiko tokio įstatymo ir pasiūlo bylos šalims kreiptis į Konstitucinį Teismą, kad jis spręstų, ar įstatymas atitinka Konstituciją.

17. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Per kiek laiko nusikaltimo vietoje sulaikytas asmuo turi būti pristatytas į teismą, kur sulaikytajam dalyvaujant sprendžiamas sulaikymo pagrindumas?

- A ne vėliau kaip per 24 valandas;
- B ne vėliau kaip per 48 valandas;
- C ne vėliau kaip per 72 valandas;
- D ne vėliau kaip per 5 darbo dienas.

18. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

¼ Seimo narių grupė pateikė Seimui svarstyti Konstitucijos 55 straipsnio 1 dalies pakeitimo projektą, kuriame siūloma nustatyti, kad Seimą sudaro ne 141, bet 111 Seimo narių. Seimas po pateikimo pritarė šiam projektui ir perdavė jį svarstyti Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui. Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas pakoregavo projektą ir pateikė Seimui Konstitucijos 55 straipsnio 1 dalies pakeitimo projektą, kuriame numatyta, kad Seimą sudaro 121 Seimo narys. Ar Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas turėjo įgaliojimus pateikti Seimui kitokio turinio Konstitucijos 55 straipsnio 1 dalies pataisą, negu pasiūlė ¼ Seimo narių ir ar Seimas galėjo padaryti tokią pataisą, kurią pasiūlė Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas?

- A Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas galėjo pateikti tokį Konstitucijos pakeitimo projektą, o Seimas galėjo jį priimti;
- B Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas negalėjo pateikti tokio Konstitucijos pakeitimo projekto, o Seimas negalėjo jo priimti;
- C Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas galėjo pateikti tokį projektą, jeigu tam pritarė 1/5 visų Seimo narių;
- D Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas galėjo pateikti tokį projektą, jeigu tam pritarė Vyriausioji rinkimų komisija.

19. PAŽYMĖKITE TEISINGĄ ATSAKYMĄ.

Pagal Konstituciją Seimas negali svarstyti klausimo dėl nepasitikėjimo Seimo Pirmininku:

- A kai valstybėje yra paskelbta karo ar nepaprastoji padėtis;
- B kai Seimo Pirmininkas laikinai pavaduoja Respublikos Prezidentą;
- C jeigu tam prieštarauja Respublikos Prezidentas;
- D jeigu yra pablogėjusi jo sveikatos būklė.

20. Konstitucijoje nustatyta, kad po Seimo rinkimų Vyriausybė grąžina įgaliojimus Respublikos Prezidentui, o Respublikos Prezidentas turi teikti Seimui Ministro Pirmininko kandidatūrą. Ar Respublikos Prezidentas gali savo nuožiūra pasirinkti ir teikti Seimui Ministro Pirmininko kandidatūrą? Ar Respublikos Prezidento veiksmus riboja atitinkamai konstituciniai imperatyvai? Atsakydami į klausimus, remkitės Konstitucinio Teismo doktrina.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad Lietuva yra parlamentinė respublika, turinti mišrios (pusiau prezidentinės) valdymo formos bruožų. Esminis parlamentinės respublikos bruožas yra tai, kad gali veikti tik tokia Vyriausybė, kuri turi parlamento pasitikėjimą. Jeigu parlamentas pareiškia nepasitikėjimą Vyriausybei ar Ministru Pirmininku, Vyriausybė turi atsistatydinti.

Pagal Konstituciją Ministrą Pirmininką skiria Respublikos Prezidentas, tačiau jis gali paskirti asmenį Ministru Pirmininku tik tokiu atveju, jeigu Ministro Pirmininko kandidatūrai pritaria Seimas. Jeigu Seimas nepitaria Respublikos Prezidento pateiktai Ministro Pirmininko kandidatūrai, Respublikos Prezidentas negali asmens paskirti Ministru Pirmininku. Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad pagal Konstituciją Respublikos Prezidentui tenka teikti Seimui tokią Ministro Pirmininko kandidatūrą, kuriai pritarė Seimo dauguma. Jeigu būtų teikiama tokia kandidatūra, kuri būtų nepriimtina Seimo daugumai, Seimas jai nepritarė, Ministras Pirmininkas nebūtų paskirtas, Vyriausybė nebūtų sudaryta. Taigi Respublikos Prezidentas negali savo nuožiūra pasirinkti ir teikti Seimui bet kokios Ministro Pirmininko kandidatūros. Jis privalo atsižvelgti į Seimo daugumos nuomonę. Dėl Ministro Pirmininko kandidatūros apsisprendžiama politinių konsultacijų metu.

Kita vertus, Konstitucijoje įtvirtintas atsakingo valdymo principas. Tai reiškia, kad parenkant Ministro Pirmininko kandidatūrą Respublikos Prezidentas ir Seimo dauguma turi elgtis labai atsakingai. Seimo daugumai turi būti priimtina tik tokio asmens kandidatūra į Ministro Pirmininko pareigas, kuris yra kompetentingas, kurio reputacija nepriekaištinga, kurio atžvilgiu nėra pradėti ikiteisminiai tyrimai ir kt. Jeigu asmuo neatitinka nurodytų reikalavimų, Respublikos Prezidentas neprivalo ir negali teikti Seimui tokio asmens kandidatūros į Ministro Pirmininko pareigas. Tokiu atveju Respublikos Prezidentas turi teisę pareikalauti, kad Seimo dauguma pasirinktų kitą kandidatūrą, kuri atitiktų jai iš Konstitucijos kylančius reikalavimus. Jeigu Seimo daugumai yra priimtina tokio asmens kandidatūra į Ministro Pirmininko pareigas, kuris atitinka iš Konstitucijos kylančius reikalavimus, Respublikos Prezidentas tokios kandidatūros negali atmesti, - jis privalo ją teikti Seimui.